

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2023

K bodu programu

NÁVRH NA VYHLÁSENIE PAMÄTIHODNOSTI MESTA ŽILINA A JEJ ZÁPIS DO ZOZNAMU EVIDOVANÝCH PAMÄTIHODNOSTÍ MESTA ŽILINA

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál
4. Prílohy

Materiál prerokovaný:

KCRaMR

Predkladá:

Mgr. Ing. Patrik Groma, PhD.
poslanec MsZ v Žiline

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. Ing. Patrik Groma, PhD.
poslanec MsZ v Žiline

Žilina, 26. 9. 2023

NÁVRH NA UZNESENIE

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

I. schvaľuje:

1. Rodinný dom a ateliér pre akademického sochára Ladislava Beráka za pamätihodnosť mesta Žilina a ich zapísanie do Zoznamu evidovaných pamätihodností mesta Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Ústava SR v článku 44 v bode 2 ukladá každému povinnosť „...chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo“. Uznesením NR SR č.91/2001 bola schválená Deklarácia o ochrane kultúrneho dedičstva. V tejto deklarácii sa konštatuje, že „kultúrne dedičstvo SR je nenahraditeľným bohatstvom štátu a jeho občanov...“ a definuje pojem kultúrne dedičstvo. V čl. 3 deklaruje, že „ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom a vykonáva sa na základe rešpektovania individuálnych práv a slobôd občanov“.

Podľa §14 ods.4) zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov: „Obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obec predloží na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.“

Na území mesta Žilina sa nachádzajú hnutelné a nehnuteľné veci, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky ako Národné kultúrne pamiatky, ale ktoré majú pre mesto a jeho obyvateľov svoju či už historickú, architektonickú, pamätnú hodnotu.

V roku 2007 bolo pod číslom 4/2007 prijaté Mestským zastupiteľstvom v Žiline Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach výberu pamätihodností mesta a ich zápisu do Zoznamu evidovaných pamätihodností mesta Žilina.

MATERIÁL

Materiál je predkladaný z dôvodu ochrany architektonicky významnej stavby v Žiline. Objekt je architektonicky významnou stavbou, ktorý projektovala najvýznamnejšia slovenská architektka Viera Mecková. Projekt bol vyhotovený v roku 1967 a stavba povolená Odborom výstavby, vodného hospodárstva a energetiky Mestského národného výboru v Žiline dňa 13. 4. 1967. Objekt na Ulici Tulipánovej 1852/7 v Žiline je v súčasnosti využívaný ako rodinný dom manželkou akademického sochára Ladislava Beráka (1938 – 2018) pani Drahomírou (Andikou) Berákovou, akademickou sochárkou.

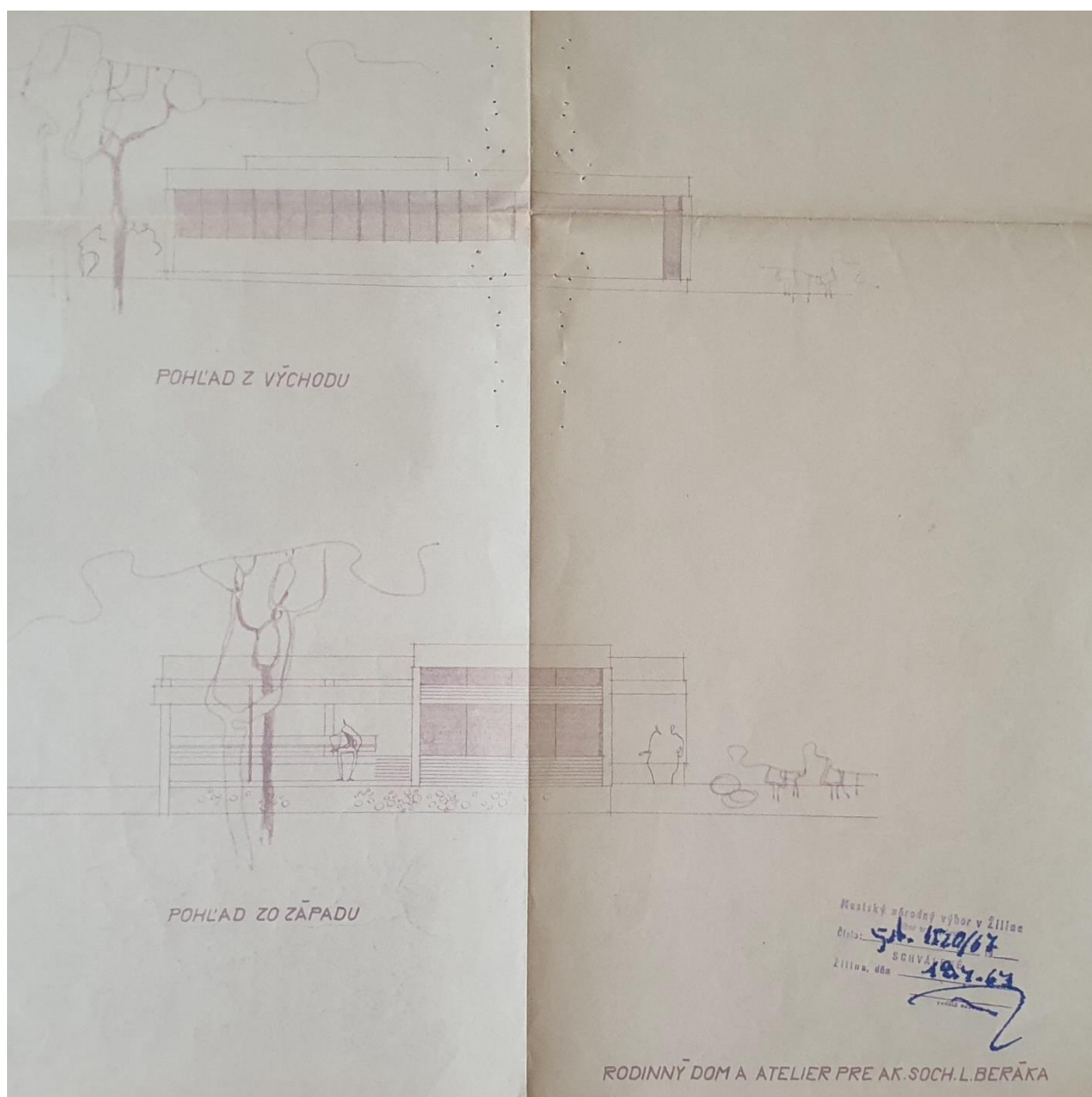
Ing. arch. Viera Mecková sa narodila v roku 1933 v Turčianskych Tepliciach, vyštudovala Fakultu architektúry a pozemného staveľstva SVŠT v Bratislave, po ukončení pracovala ako architektka Stavoprojektu v Žiline (1958 – 1990). Je autorka desiatok architektonických stavieb a interiérov po celom Slovensku, laureátka prestížnej Ceny Emila Belluša za rok 2003 za celoživotné architektonické dielo, členka Rady Spolku architektov Slovenska (1991 – 1993), členka tvorivej skupiny VAL, navrhovateľka knižnej väzby a šperkov, súkromná podnikateľka v architektonickej činnosti (1990 – 1992), autorizovaná architektka (1992 – 2002) - členka Slovenskej komory architektov, členka Zboru Žilincov. Architektka Viera Mecková sa okrem architektonickej tvorby venovala aj tvorbe prospektov, návrhom knižných väzieb a šperkom. Z jej najvýznamnejších stavieb je Kultúrny dom v Púchove a v Dolnom Kubíne (1979 – 1986), Štátna banka a Štátna poisťovňa v Liptovskom Mikuláši, Aerologická stanica v Gánovciach, Hotel Terchová v Terchovej, Botel Gracia v Bratislave (1991), kaviareň Kúpeľný dom v Rajeckých Tepliciach a reštaurácia Bašta v Banskej Bystrici (1992 – 1993). V Žiline patrí jej dielam Konzervatórium Žilina, Hotel Astória (rekonštrukcia) a za administratívnu budovu MsÚ Žilina získala Cenu Zväzu Slovenských architektov za rok 1988 spolu s architektami Jurajom Marthom a Ladislavom Sulíkom.

Predložený materiál nemá vplyv na rozpočet mesta Žiliny.

PRÍLOHY

Rodinný dom a ateliér pre akademického sochára Ladislava Beráka.

Výber z projektovej dokumentácie – Rodinný dom a ateliér pre akademického sochára Ladislava Beráka.

Zdroje:

- Jozef Feiler, <https://zilina-gallery.sk/>,
- Drahomíra (Andika) Beráková, akademická sochárka,
- Maroš Berák.

STANOVISKÁ KOMISIÍ

Komisia kultúry, športu, cestovného ruchu a miestneho rozvoja – jednohlasne odporúča schváliť.